

fuldt ud er opfyldt af den erhvervsdrivende, således at bestemmelsen kun omfatter leverede ydelser fra aftalens indgåelse og 14 (30) dage frem.

Det er en forudsætning for at anvende bestemmelsen, at forbrugeren har fået oplysning om det beløb, der skal betales, samt om fortrydelsesretten. Det må herunder antages at være en forudsætning, at der sker meddelelse af de basale oplysninger, der knytter sig til fortrydelsesretten, dvs. om fortrydelsesfristens begyndelsestidspunkt og længde samt om en adresse, hvortil meddelelse om fortrydelse kan sendes.

I tilfælde, hvor den erhvervsdrivende ikke har givet forbrugeren oplysning om fortrydelsesretten og det beløb, der skal betales ved udøvelse af fortrydelsesretten, kan den pågældende ikke kræve at få betaling for den leverede ydelse mv. Samtidig vil den mangelfulde opfyldelse af oplysningspligten som nævnt være ensbetydende med, at fortrydelsesfristen ikke begynder at løbe, og forbrugeren vil således kunne fortryde aftalen efter længere tids forløb, uden at den erhvervsdrivende kan kræve betaling for den i fortrydelsesperioden leverede ydelse.

Dette vil konkret kunne føre til mindre rimelige resultater i forhold til den erhvervsdrivende - f.eks. i et tilfælde, hvor den erhvervsdrivende i øvrigt har opfyldt sine forpligtelser efter loven og givet forbrugeren de øvrige foreskrevne oplysninger, men har været i den vildfarelse, at der ikke var fortrydelsesret for den pågældende tjenesteydelse, jf. f.eks. lovforslagets § 17, stk. 2, nr. 3 (som vedrører ydelser, hvis pris afhænger af udsving på kapitalmarkedet, og som kan give anledning til afgrænsningsvanskeligheder, jf. bemærkningerne ovenfor ad § 17, stk. 2, nr. 3).

Virkningerne heraf kan dog siges at blive afbødet af, at aftaleforholdet mellem forbrugeren og den erhvervsdrivende uden for det område, der er reguleret af direktivet, må suppleres med almindelige aftaleretlige grundsætninger. Herunder indlægges der almindeligvis i et kontraktforhold en forpligtelse til loyal og rimelig hensyntagen til medkontrahentens interesser. Heri må bl.a. antages at ligge, at i et tilfælde, hvor forbrugeren har fået en række oplysninger og i øvrigt er bekendt med fortrydelsesretten, vil det kunne anses for illoyalt, hvis forbrugeren afventer den fulde opfyldelse af oplysningspligten, før fortrydelsesretten udøves. Forbrugeren vil i givet fald ikke kunne påberåbe sig en udskydelse af fortrydelsesfristens begyndelsestidspunkt.

I den almindelige pligt til loyal og rimelig hensyntagen til medkontrahenten ligger også en forpligtelse til at tilkendegive sin stilling inden for en vis rimelig periode. Der gælder således efter dansk ret en almin-

delig ulovbestemt reklamationspligt, hvorefter der skal reageres over for medkontrahenten inden rimelig tid, hvis man f.eks. vil gøre krav gældende i henhold til aftalen eller indsigelse mod at være bundet af aftalen.

Herudover kan der ud fra et almindeligt berigelses-synspunkt formentlig konkret være pligt for forbrugeren til ved dennes tilbagetræden fra aftalen at godtgøre den erhvervsdrivende et beløb, der modsvarer værdien af den nytte, forbrugeren har haft af ydelsen i tiden frem til tilbagetrædelsen. Som eksempel på en sådan nytteværdi kan nævnes adgangen til i forbindelse med en kreditaftale at kunne udnytte kreditmuligheden i fortrydelsesperioden. Berigelseskravet kan dog ikke overstige den berigelse, forbrugeren konkret måtte have haft, og kan heller ikke overstige den erhvervsdrivendes tab.

Det beløb, der efter bestemmelsen kan afkræves forbrugeren for selve den finansielle tjenesteydelse, må antages at skulle fastsættes som en forholdsmæssig andel af prisen for den samlede ydelse. Hvis aftalen vedrører en ydelse af en *bestemt varighed*, må beløbet fastsættes som en pris pr. dag set i forhold til den fulde opfyldelse af aftalen. Hvis der er tale om en løbende aftale af *ubestemt varighed*, kan prisen fastsættes pr. dag set i forhold til opfyldelse af aftalen i en et-årig periode.

Det må endvidere antages, at der kan afkræves forbrugeren betaling for eventuelle *stiftelsesomkostninger mv.*, i det omfang der er tale om betaling for en ydelse, der er leveret til forbrugeren som led i aftalens indgåelse/opfyldelse.

Omfattet af bestemmelsen må bl.a. antages at være udgifter, som den erhvervsdrivende har afholdt i forbindelse med aftalens indgåelse, f.eks. udgifter til tinglysning af et pantebrev eller udgifter til vurdering af en fast ejendom i forbindelse med en aftale om lån i ejendommen. Det er uden betydning, om den erhvervsdrivende har »udliciteret« opgaven – f.eks. vurdering af en fast ejendom – eller selv udfører den.

Herudover vil der kunne kræves betaling for ydelser, som den erhvervsdrivende udfører i forbindelse med aftalens indgåelse/opfyldelse. Som eksempel kan nævnes gebyr for at udfærdige et lånedokument og/eller et pantebrev og gebyr for fremsendelse af pantebrev til tinglysning.

Det er dog en forudsætning herfor, at det beløb, der kræves betalt, står i rimeligt forhold til omfanget af den ydelse, der er leveret. Dette vil ikke være tilfældet, hvis gebyrets størrelse fastsættes som en procentdel af pantebrevets pålydende. I et sådant tilfælde vil alene kunne kræves en betaling, der beregnes på sam-